

Andakter

För en vecka, tjugofemte veckan.
från initiativet ”Dagligt Bröd” :- dagligtbrod.com

Måndagens morgon.

Psalm 543 - ”I dig, o Herre Jesus kär, mitt enda hopp jag äger”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 7

En klagosång av David, som han sjöng till Herren med anledning av benjaminiten Kush.
Herre, min Gud, jag flyr till dig, rädda mig från förföljarna, befria mig, så att ingen river min strupe som ett lejon och släpar bort mig utan räddning. Herre, min Gud, om jag handlat fel, om orätt fläckat mina händer, om jag lönat min vän med ont och plundrat min ovän på allt, må då fienden hinna upp mig, trampa mig till marken och lägga min ära i mulden!

Res dig, Herre, i din vrede, kväs mina ovänners raseri! Vakna upp, min Gud, du som har kallat till dom. Låt folken samlas omkring dig! Trona i höjden över dem! Det är Herren som dömer folken. Fäll domen över mig, Herre! Jag är rättfärdig, utan skuld. Gör slut på de ondas anslag, låt den som har rätt stå fast! Ty han som prövar hjärtan och njurar, han är en rättfärdig Gud.

Gud håller min sköld, de redbara räddar han. Gud är en rättvis domare, en Gud som alltid kan vredgas. Om någon inte ger vika, då slipar han sitt svärd, spänner sin båge och siktar, håller dödens vapen redo och gör sina pilar brinnande. Den mannen är dräktig med ondska, han går havande med ofärd, och han föder lögn. Han gräver en grop och gör den djup men faller i egen fälla. Ofärden drabbar honom själv, våldet kommer över hans eget huvud. Jag vill tacka Herren för hans rättvisa dom och lovsjunga Herrens, den Högstes, namn.

Betraktelse

De flesta av Psaltarens psalmer har någon form av överskrift. Den vanligaste typen är en författarangivelse (ofta David) och inget mer. Några

gångar knyts en psalm till en alldeles specifik situation i exv. Davids liv. Man kan ana en sådan bakgrund här i psalm (9-)10, som hänvisar till det som (den annars okände) ”benjaminiten Kush” sagt och gjort mot David.

Den mest kände benjaminiten av alla medlemmar i Benjamins stam i tolvstamsförbundet Israel (med område strax norr om Jerusalem) är förstas Saul från Gibeon, Israels förste kung. David tjänade vid hans hov i åtskilliga år, tills han blev alltför framgångsrik och alltmer uppfattades som rival, som Saul måste undanröja för att behålla tronen. Kush var förmodligen en av Sauls närmaste män sedan länge, aktiv i anklagelser mot och jakten på den forne favoriten. Att han sägs vara ”dräktig med ondska” syftar väl på likheten med det ofödda, som ännu är osynligt för mänskliga ögon, men likafullt verkligt. David var i onåd och livsfara och måste fly och hålla sig gömd på ständigt nya ställen. Han behöver sannerligen Guds hjälp.

Det andra stycket i psalmen, ”Herre, min Gud, om jag handlat fel ...”, är det man kunde kalla för *den oskyldiges ed*, ett sätt att bedyra sin oskuld genom att sätta sitt eget liv till pant på att man *inte* har gjort något ont som skulle berättiga de anklagelser och förföljelser som riktas mot en. I denna psalm är den ovanligt eftertryckligt formulerad – David var duktig med orden, men hållningen är gemensam för många s.k. klagopsalmer. Bedjaren hävdar: själv är jag rättfärdig och trogen Gud, det onda som nu sker mig, det lidande jag går igenom är helt obefogat, så för rättvisans skull vädjar jag till dig, Herre, som jag alltid varit trogen mot: grip in på min sida, rädda mig, upprätta mig, kämpa ner mina fiender!

Kan man verkligen be så? En enda person, som vi vet använde Psaltarens ord i sin bön, kunde säga sådant med full sanning: Jesus från Nasaret. Vi får också göra det och tryggt be samma bön, då vi är klädda i Jesu Kristi rättfärdighet, eller – med en annan biblisk bild – infogade som bedjande celler i Kristi kropp.

Förbön

Tack, käre Herre, för denna nya dag och vecka som nu ligger framför mig. Hjälp mig att leva och använda den till din ära och såsom du vill. Gör mig denna dag och vecka till en bedjande cell i din kropp. Ikläd mig din rättfärdighet, och låt mig få gå ut med fridens evangelium.

Käre Herre, hjälp oss den här dagen att inte förtvivla och tappa modet,

utan istället öva oss i hjälpsamhet och samarbete med andra, men framför allt i bön och förtröstan på Dig. Vi ber om ditt beskydd, särskilt för hårt drabbade och döende, och för dem som sätter in all kraft på att hjälpa dem. Ge oss uthållighet och livsmod, genom din Helige Ande och vår Herre, Jesus Kristus. Amen

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, Amen.

Välsignelse

Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus. (Gal 1:3)

Bengt Holmberg.

Måndagens kväll.

Psalm 539 - ”Vänd bort din vrede, Gud”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 7

En klagosång av David, som han sjöng till Herren med anledning av benjaminiten Kush.

Herre, min Gud, jag flyr till dig, rädda mig från förföljarna, befria mig, så att ingen river min strupe som ett lejon och släpar bort mig utan räddning. Herre, min Gud, om jag handlat fel, om orätt fläckt mina händer, om jag lönat min vän med ont och plundrat min ovän på allt, må då fienden hinna upp mig, trampa mig till marken och lägga min ära i mullen!

Res dig, Herre, i din vrede, kväs mina ovänners raseri! Vakna upp, min Gud, du som har kallat till dom. Låt folken samlas omkring dig! Trona i höjden över dem! Det är Herren som dömer folken. Fäll domen över mig, Herre! Jag är rättfärdig, utan skuld. Gör slut på de ondas anslag, låt den som har rätt stå fast! Ty han som prövar hjärtan och njarar, han är en rättfärdig Gud.

Gud håller min sköld, de redbara räddar han. Gud är en rättvis domare, en Gud som alltid kan vredgas. Om någon inte ger vika, då slipar han sitt svärd, spänner sin båge och siktar, håller dödens vapen redo och gör sina pilar brinnande. Den mannen är dräktig med ondska, han går havande med ofärd, och han föder lögn. Han gräver en grop och gör den djup men faller i egen fälla. Ofärden drabbar honom själv, våldet kommer över hans eget huvud. Jag vill tacka Herren för hans rättvisa dom och lovsjunga Herrens, den Högstes, namn.

Betraktelse

I den gamla svenska bibelöversättningen (1917) löd vers 12 i Psalm 7: ”Gud är en rättfärdig domare och en Gud som dagligen vredgas” (Bibel 2000 mildrar genom att lägga till ett ”kan” före ”vredgas”). Först kanske man studsar inför detta påstående: är Gud alltid arg – han som så ofta i Bibeln, även i Psaltaren, sägs vara sen till vrede och alltid barmhärtig? Tycker han illa om den värld och den mänsklighet som han själv har skapat?

”Guds vrede” är en biblisk bild vi behöver förstå bättre, just därför att den annars leder oss till tanken att Gud är som en lättretad, brutal och hämndlysten far som gärna slår sina barn. Redan sammanhanget låter oss se att det som framkallar Guds dagliga vrede är ondskan hos människor – lögnen, likgiltigheten för andra, girigheten, obarmhärtigheten, utnyttjandet av svaga, den råa självisheten och ... uppräknigen kunde fortsätta länge. Alla människor är skapade för att växa i godhet och gudslighet, men i vår jordiska verklighet både fostras vi in i och väljer själva motsatsen. Och det gör världen till något av ett helvete för så många.

I vissa religioner (t.ex. den grekisk-romerska) var gudarna visserligen mäktiga, men på det hela taget själva bortom ont och gott och därför obekymrade om människornas beskaffenhet eller moraliska nivå. Hebréernas Gud var däremot en moralisk Gud, en som ställde höga etiska krav och förväntningar på sin skapelse. Han vill se oss utvecklas i helighet och förvandlas av kärlek.

När han sluter förbund med Israels folk så ställer han sin heliga vilja, uttryckt i Torahs många hundra bud, som villkor för sin omsorg om och sitt beskydd av detta folk. Deras liv skall präglas av kärlek till Gud och människor, sanning, generositet, en intensiv strävan efter godhet, ja, den

helighet utan vilken ingen kan existera nära Gud. Att stiga in i Guds värld där godheten är den luft man andas är för den som är genomsyrad av det onda som att försöka andas giftgas, att möta en ny, brännande fientlig verklighet, ”Guds vrede ”mot allt ont.

Det är därför de bibliska skrifterna framställer det kommande gudsriket, frälsningen, som ett med nödvändighet nyskapat universum, som människan måste födas på nytt för att komma in i – hon måste bejaka att göras om totalt, få ett ”nytt hjärta” som ersätter det mot Gud förstenade som vi naturligt är utrustade med. Detta mirakel gör Gud med oss genom sin Helige Ande (Hes. 36:26 ff; Jer. 31:31 ff.; Rom. 5:5). Vi ber om det varje dag: ”Ske din vilja...”

Förbön

Käre far, tack för den här dagen. Tack för livet med dig, för din nåd, din trofasthet och ditt tålmod. Käre Far, sänd din helige Ande allt mer in i mitt liv och min tillvaro. Skapa i mig, Gud, ett nytt och rent hjärta, och gör mig på nytt frimodig och stark.

Också den här kvällen ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld och över allt det som du skapat och älskar. Himmelske Fader, led och läk din mänsklighet inte bara i denna tid, utan all tid. Kom och var oss nära, du som vet vad och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens herre skänka er sin frid, alltid och på alla sätt. Herren är med er alla. (2 Thess 3:16)

Bengt Holmberg.

Tisdagens morgon.

Psalm 11 - ”O store Gud”

Bön

Jesus, vi vänder oss nu till dig och ber om frid och ro i våra hjärtan och sinnen. Låt oss också få ta vara på denna stunden inför dig. Amen.

Bibelläsning – Psaltaren 8.

För körledaren. En psalm av David.

Herre, vår härskare, väldigt är ditt namn över hela jorden. Jag vill besjunga din himmelska prakt med ett barns, ett dibarns mun. Du har rest ett värn mot dina fiender för att betvinga ovän och hämnare. När jag ser din himmel, som dina fingrar format, månen och stjärnorna du fäste där, vad är då en människa att du tänker på henne, en dödlig att du tar dig an honom?

Du gjorde honom nästan till en gud, med ära och härlighet krönte du honom. Du lät honom härska över dina verk, allt lade du under hans fötter: får och oxar, all boskap, och markens vilda djur, himlens fåglar och havets fiskar, allt som vandrar havets stigar. Herre, vår härskare, väldigt är ditt namn över hela jorden.

Betraktelse

David börjar psalmen med ett lovsjunga och visa på Guds storhet och ära. David förmedlar till oss att den Gud som är Gud, är en väldig Gud. Gud är världens härskare och det finns ingen plats på jorden där denna väldiga Gudens namn inte är känt. Men Gud är inte av jorden, utan Gud har en annan, himmelsk prakt som är så mycket mer än vad en människa kan förstå. Det är inte alltid lätt, om det ens någonsin är möjligt, för oss människor att förstå innebörden av Guds storhet och prakt. Men ibland kan vi ana den och försöka ge uttryck för den, vilket David gjort ett försök till i dagens psalm. David använder sig av välkända scener och föremål för att uttrycka sin förundran över den glimt av Guds storhet som han fått en inblick i.

David skriver om månen, himmelen och stjärnorna. Saker som nog ofta bara passerar oss i vår vardag utan att vi reflekterar nämnvärt över något som är en så naturlig och självklar del av världen. Men någon gång kanske vi stannar upp på vår väg hem en vinterkväll och hänförs av den stjärnklara

himlen, precis som psalmisten för många hundratals år sedan blickade upp mot samma himmel och hänfördes. En hänförelse som kommer av stå inför något som är så mycket större än vi själva, och att vi är en del av denna skapelse. Det är i sådana stunder som insikten av Guds storhet, Gud som skapat allt detta, djupnar inom oss. En sådan insikt ger David uttryck för i denna psalm och även vi idag kan delta i denna förundran inför Guds storhet. Tillsammans med David och Guds folk genom alla tider kan vi därför lovprisa Gud när vårt liv flödar över av denna förundran.

Förbön

Gud tack för det liv du har gett mig. Tack för denna nya dag som du har skapat. Tack Gud för att du är Gud och att jag får prisa dig och förundras över din underbara skapelse. Hjälp mig att ibland stanna upp inför dig, Gud.

Gud, jag ber att du ska vara med mig denna dag och ge mig styrka och mod. Hjälp mig att söka dig och se dem som behöver ett extra leende för att orka. Tack Gud att du berör också denna dag. *Amen.*

Herrens Bön.

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske på jorden så som i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver. Och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss från det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet. Amen.

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och från Jesus Kristus, Faderns son, skall vara med oss i sanning och kärlek. (2 Joh v. 3)

Ida Mattsson.

Tisdagens kväll.

Psalm 292 A - "Pris vare Gud, pris vare Fadern"

Bön

Gud jag kommer inför dig denna kväll. Hjälp mig att lägga det som varit i dina händer, så att jag nu kan stilla mig en stund inför dig. Amen.

Bibelläsning – Psaltaren 8

Herre, vår härskare, väldigt är ditt namn över hela jorden. Jag vill besjunga din himmelska prakt med ett barns, ett dibarns mun. Du har rest ett värn mot dina fiender för att betvinga ovän och hämnare. När jag ser din himmel, som dina fingrar format, månen och stjärnorna du fäste där, vad är då en människa att du tänker på henne, en dödlig att du tar dig an honom?

Du gjorde honom nästan till en gud, med ära och härlighet krönte du honom. Du lät honom härska över dina verk, allt lade du under hans fötter: får och oxar, all boskap, och markens vilda djur, himlens fåglar och havets fiskar, allt som vandrar havets stigar. Herre, vår härskare, väldigt är ditt namn över hela jorden.

Betraktelse

I kvällens andakt stannar vi ytterligare till i Psalm 8 och vad den kan säga till oss idag. Psalmen handlar om människans plats i Guds skapelse. David beskriver först hur liten människan är jämfört med Gud. David undrar varför Gud, som har skapat universum med alla dess under, skulle välja att ta hand om människorna. Varför skulle Gud i sin mäktighet bry sig om något så litet. Men Gud bryr sig, även om den minsta människan på jorden. Detta är vad som formar relationen mellan Gud och människan, det är inte människan som formar relationen utan Gud, och Guds omtanke och omsorg. Det är denna trygga grund som gör att David, tillsammans med resten av mänskligheten, kan prisa Gud med ett barns beundrande lovpris.

En annan del av relationen mellan Gud och människan är att Gud har gett människan i uppdrag att förvalta jorden med allt ansvar det innebär. Detta var ett uppdrag som de allra första människorna fick, och detta uppdrag gick i arv till David precis som det har gått i arv till oss idag. Som vi kan läsa i psalmens sista meningar så förundras David över att mänskligheten fått ansvar för ett sådant stort uppdrag. Tänk att Gud gav sitt mästerverk i människans vård! Detta medför ett stort ansvar, ett ansvar som ibland, eller kanske inte så sällan, blivit misskött. Vi idag kan därför ta till oss Davids ord och förundran över himmel och jord och påminnas om det stora och hissande uppdrag som Gud gav oss för så länge sedan.

Förbön

Gud vi tackar dig för allt som du har gjort och gör. Tack för denna dagen som varit. Gud vi ber om hjälp att ta hand om jorden och naturen och allt som lever. Ge oss insikt och vishet.

Vi ber också för dem vi mött idag, ta hand om dem och omslut dem i din trygghet Gud. Jesus vi ber dig att du ska komma till alla som är trötta och förtvivlade, hjälp dem. Kom och skänk din frid och trygghet till dem som är rädda och ledsna. Jesus, du Guds son, förbarma dig över världen och låt din rättvisa få råda. Vi ber om detta, i Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla. (2 Kor 13:13)

Ida Mattsson.

Onsdagens morgon.

Psalm 176 - ”Din klara sol”

Bön

Herre, himmelske Fader, du som ser och förstår min längtan efter dig bättre än jag själv gör, kom mig nu nära, och tala till mig de ord som du bättre än alla vet att jag behöver höra. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning - Psaltaren 9:1-11

För körledaren. En psalm av David.

Jag vill tacka dig, Herre, av hela mitt hjärta, vittna om alla dina under. Jag vill jubla av glädje över dig och lovsjunga ditt namn, du den Högste. Ty mina fiender vek tillbaka, de vacklade och gick under för din blick. Du har dömt och skaffat mig rätt, du satte dig på tronen, en rättvis domare.

Du röt åt folken, förgjorde de onda, du strök ut deras namn för evigt. Fienden är borta, krossad för alltid. Du lade städerna öde, ingen minns dem. Herren regerar i evighet, han har rest sin tron för att döma. Han råder rättvist över världen, dömer folken med oväld. Herren är en borg för den förtrampade, en borg i tider av nöd. De som känner dig, Herre, litar på dig, ty du sviker inte dem som kommer till dig.

Betraktelse

Psalmen framför oss är en klagopsalm. Det är en psalm som ska hjälpa oss att be när vi inte vill be, som hjälper oss att tillbe Gud genom att påminna oss själva att Gud är den som faktiskt styr världen.

Psalmen talar om fiender. Vilka fiender specificeras inte och det är svårt att sätta in psalmen i en särskilt situation i Davids liv. Detta tyder på att den här psalmen är tänkt att fungera som en klagopsalm, oavsett vad det är du behöver klaga över, oavsett vilken fiende eller motgång du möter.

David inleder psalmen med att tala sig själv till rätta. Han ber till Gud, men på samma gång måste han säga till sig själv vad han vill. Han ger oss helt enkelt en mall för hur vi ska be när vi inte vill be: vi behöver berätta för Gud att vi skulle vilja be. När vi ber behöver vi inte vara fyllda av en viss stämning eller omgiven av tända ljus, vi ber det vi bär på oavsett sinnesstämning.

Bönen som följer är utformad som att den fiende David möter redan är besegrad. Han berättar för Gud vad som redan skett, trots att det inte skett. Han ber att Gud ska utrota det onda med en sådan förvissning om att det redan är utrotat. Han ber att ingen ens ska minnas det onda.

Anledningen att han ber så är för att Gud regerar. Gud är den sanne kungen som regerar med rättvisa. Gud är den som ser vad det onda, vad fienden orsakar för smärta och lidande. Gud är den som kommer med sin dom och befrielse. Gud är den som inte sviker den som ber honom om hjälp.

Detta var Davids hopp. Detta är kyrkans hopp och därmed vårt hopp. Gud regerar över världen och hans rättvisa har visat sig i att han sände sin Son för att utplåna synden, djävulen och döden, den yttersta fienden.

Förbön

Jag vill tacka dig, Herre, av hela mitt hjärta, vittna om alla dina under. Jag vill jubla av glädje över dig och lovsjunga ditt namn, du den Högste.

Hjälp mig att be även när jag inte vill. Hjälp mig att bära fram min klagan inför dig och förtrösta på din rättvisa.

Vi ber också idag om ditt förbarmande över din värld och din mänsklighet, om kraft till de försvagade, vägledning till de vilsna, glädje till de nedstämda, frid till de oroliga. Låt din närvaro prägla oss och vår tjänst för dig. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från herren Jesus åt alla. (Upp 22:21)

Måns Norrsén.

Onsdagens kväll.

Psalm 682 - ”Icke genom någon människas styrka”

Bön

Herre, öppna mitt hjärtas öra, till att höra de ord som du vill tala till mig, de ord som du så väl vet att jag behöver. Öppna mig för din närvaro, för ditt namns skull. Amen.

Bibeläsning – Psaltaren 9:12-20

Lovsjung Herren som bor på Sion, förkunna hans gärningar för folken! Han som hämnas blodsdåd minns, han har inte glömt de förtrycktas klagan. Var barmhärtig, Herre, se hur jag förtrycks av mina fiender, du som kan lyfta mig bort från dödens portar, så att jag får sjunga ditt lov, jubla över din hjälp i Sions portar. Folken föll i den grop de grävt, de fastnade i snaran de gillrat. Herren gav sig till känna, han skipade rätt, i sitt eget dåd blev den gudlöse snärjd. Ner i dödsriket skall de gudlösa fara, alla de folk som glömmar Gud. Ty den fattige är ej för evigt glömd, de förtrycktas hopp inte borta för alltid. Herre, grip in! Låt inte

människor ta makten! Ställ folken inför din domstol! Herre, fyll dem med fruktan! Låt folken veta att de är dödliga!

Betraktelse

David har bytt perspektiv, från att behöva intala sig själva att be, till att uppmana andra att lovsjunga med honom. Dock är det inte så att Davids situation har förändrats, utan det är fortfarande en klagopsalm vi befinner oss i. Tillbedjan i en svår situation måste ske utifrån att Gud ändå regerar och är rättvis. Han glömmer inte de förtryckta. Israels historia är ett bevis på det. Trots Israels upprepade synder har Gud i slutändan omsorg om dem. Trots dina upprepade synder har Gud omsorg om dig. Men det kanske inte alltid känns så.

David talar om Gud som den kan lyfta bort honom från dödens portar. Det är en bild för helvetet. Om David kunde uppleva sin situation som att helvetet självt var emot honom ska vi inte bli förvånade om vi kan uppleva det så också. Och enligt den här psalmen har vi tillåtelse att uttrycka det i bön. Men David stannar inte där, utan han säger att han vill jubla över Guds hjälp i Sions portar. Sion är ett annat ord för Jerusalem, staden där Gud, så att säga, bodde. David säger alltså att det finns räddning från helvetet och allt det onda som ansätter honom på platsen där Gud bor.

När Jesus kommer i världen säger han att det inte är i Jerusalem vi ska gå till för att finna Gud, istället ska vi gå till honom. Vi ska gå till Jesus som är Gud. För hos honom finns räddningen från helvetet, från det onda. En nyckel till detta finns i psalmens sista mening, när han ber att folken ska veta att de är dödliga. Vi måste komma ihåg att vi är dödliga. Jesus uttrycker det bäst i Matt 5:3 "Saliga de som är fattiga i anden, dem tillhör himmelriket."

De som är saliga är de som är fattiga i Anden. De som insett att de inte klarar av livet med alla dess motgångar själva, utan är helt beroende av Gud. För Gud har inte glömt de förtrycktas klagan, som David skriver. När djävulen och helvetet ansätter dig måste du komma ihåg ditt beroende av Gud. Inget annat duger.

Bön

Var barmhärtig, Herre, se hur jag förtrycks av mina fiender, du som kan lyfta mig bort från dödens portar, så att jag får sjunga ditt lov, jubla över

din hjälp i Sions portar. Herre, förbarma dig.

Vi ber också denna kväll om ditt förbarmande över alla människor, hela din värld och allt som är i den. Låt din frid omsluta allt och alla som nu går till vila, särskilt dem som plågas av sömnsvårigheter, oro och ångest. Ge styrka och uthållighet åt alla som arbetar denna natt, kom och var hos dem på ett särskilt sätt. Låt din välsignelse och närvaro denna natt prägla alltmer av vad som sker i världen. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från honom som är och som var och som kommer. (Upp 1:4)
Måns Norrsén.

Torsdagens morgon.

Psalm 150 - "Du segern oss förkunnar"

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 10

Varför, Herre, står du långt borta och håller dig dold i tider av nöd? I övermod jagar de gudlösa den förtryckte. Låt dem fastna i sina egna ränker. Den gudlöse prisar sin egen lystnad, välsignar sin vinst, föraktar Herren. Han tänker i sitt övermod: "Gud straffar inte, det finns ingen Gud." Den gudlöse har framgång i allt han gör, dina domar rör honom inte. Han fnyser åt sina fiender, han tänker: "Inget kan få mig att falla, jag går med stadiga steg." Svek och våld fyller hans mun, hans tunga gömmer ondska och ofärd. Han ligger på lur vid gårdarna och mördar den oskyldige i

lönndom. Hans ögon följer den värnlöse, han lurar som ett lejon i snåret, han ligger på lur för att fånga den arme och dra åt sitt nät. Han hukar till språng, och den värnlöse fälls av hans kraft. Han tänker: ”Gud bryr sig inte om det, han vänder sig bort, han ser det aldrig.”

Herre, grip in! Gud, höj din hand, glöm inte de förtryckta! Varför får den gudlöse förakta Gud och tänka: ”Han straffar inte.” Du ser det som tynger och plågar, du märker det och ger med din hand. Den värnlöse lämnar sin sak åt dig, du är den faderlöses hjälpare. Krossa den gudlöses och ondes makt! Straffa hans ondska, gör slut på den!

Herren är konung för evigt, de främmande folken är borta ur hans land. Herre, du hör vad de betryckta begär, du lyssnar och stärker deras mod. Du skaffar rätt åt de kuvade och faderlösa, så att ingen längre flyr landet i skräck.

Betraktelse

Denna klagopsalms andra stycke ger en ovanligt fyllig beskrivning av ”den gudlöse”, dvs. den människa som tänker, planerar och handlar som om det inte finns någon Gud i världen. På många sätt är en sådan människa raka motsatsen till den rättfärdige gudstroende.

Det första som nämns i beskrivningen är den gudlöses monumentala själviskhet; ”Den gudlöse prisar sin egen lystnad, välsignar sin vinst, föraktar Herren. Han tänker i sitt övermod: ’Gud straffar inte, det finns ingen Gud.’” En ”gud” beskrivs av Martin Luther i Stora Katekesen som den som man totalt litar på och förväntar allt gott ifrån, vars vilja man därför rättar sig efter och vars bud och avsikter får styra ens eget liv, och som man ger sin tacksägelse och lovprisning.

Vem är denna person eller makt för den gudlöse? Det är *han själv*, den han är, det han vill och gör, det han äger och njuter av. Han ”föraktar Herren”, vilket man främst av allt gör genom att förneka att han finns. Eftersom Gud inte finns för ateisten, finns det inte heller några heliga bud, som en människa måste åtlyda, en rätt som står över hans egna önskningar och impulser (”dina domar rör honom inte”).

Denne gudlöse är kanske inte ateist i teorin, men har i praktiken satt sig själv och sitt i Guds ställe. Hans ateism är inte så mycket en filosofiskt genomtänkt världsbild som praktisk och bekvämlighetsbaserad. Den är

alltså egentligen ett önsketänkande, en i viss mån erfarenhetsgrundad förhoppning, ja, nästan förvisning om att det inte finns någon Stor Gud som griper in i sådana småsaker som en enskild människas beteende och livsföring. Finns det någon "gud" (vilket inte är troligt), sysslar han bara med stora händelser och hela folk och kulturer.

Den gudstroende "rättfärdige" är i allt som är viktigt raka motsatsen till den gudlöse: tror på Gud, dvs. lever i lydnad och tacksamhet mot den som är Skaparen, den himmelske Fadern, som ger oss allt gott och vill leda oss genom en livslång dialog till en ännu större härlighet. Detta ger livet en annan grund och inriktning än för den vars själviskhet bestämmer allt. Nog finns det själviskhet och egenintresse i den gudstroendes liv också, men de uppfattas inte som självklart riktiga utan som synd mot Gud. Men synder kan förlåtas, för Jesu skull. Han kan och vill rädda oss just ur syndens fasta grepp om oss, och göra oss rättfärdiga, av nåd.

Det varje gudstroende människa bör ha klart för sig är att tron på Gud, relationen till Fadern, inte är en konserv man har på burk och kan öppna längre fram, när det behövs. Tänker man så, är risken stor att man blir en lika stor ateist i praktiken som "den gudlöse", dvs. en som aldrig ens kommer på tanken att först fråga vad Gud vill med mig och för mig, utan självklart först berättar för Gud om vad JAG VILL och behöver.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här nya dagen, och för varje dag som du ger. Hjälp mig den här dagen att bli kvar hos dig, att fråga efter vad du, Gud, vill med mig och för mig, snarare än att bara tala om vad jag tror mig vilja och behöva. Visa mig, Herre, den väg som du har tänkt för mig, och gör mig villig att vandra den.

Vi ber också den här dagen om din närvaro i och ditt förbarmande över den här världen. Kom särskilt, käre Herre, till alla som i sina liv och sina arbeten tjänar andra. Kom med glädje och kraft till alla som på något sätt ger av sig själva till andra människor. Välsigna alla goda tankar, gärningar och ord, också hos oss, också idag. I Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, Amen.

Välsignelse

Väx till i nåd och i kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, Amen. (2 Pet 3:18).

Bengt Holmberg.

Torsdagens kväll.

Psalm 571 ”Förbida Gud, min själ, med hopp och tålamod”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 10

Varför, Herre, står du långt borta och håller dig dold i tider av nöd? I övermod jagar de gudlösa den förtryckte. Låt dem fastna i sina egna ränker.

Den gudlöse prisar sin egen lystnad, välsignar sin vinst, föraktar Herren. Han tänker i sitt övermod: ”Gud straffar inte, det finns ingen Gud.” Den gudlöse har framgång i allt han gör, dina domar rör honom inte. Han fnyser åt sina fiender, han tänker: ”Inget kan få mig att falla, jag går med stadiga steg.” Svek och våld fyller hans mun, hans tunga gömmer ondska och ofärd. Han ligger på lur vid gårdarna och mördar den oskyldige i lönnedom. Hans ögon följer den värnlöse, han lurar som ett lejon i snåret, han ligger på lur för att fånga den arme och dra åt sitt nät. Han hukar till språng, och den värnlöse fälls av hans kraft. Han tänker: ”Gud bryr sig inte om det, han vänder sig bort, han ser det aldrig.”

Herre, grip in! Gud, höj din hand, glöm inte de förtryckta! Varför får den gudlöse förakta Gud och tänka: ”Han straffar inte.” Du ser det som tynger och plågar, du märker det och ger med din hand. Den värnlöse

lämnar sin sak åt dig, du är den faderlöses hjälpare. Krossa den gudlöses och ondes makt! Straffa hans ondska, gör slut på den!

Herren är konung för evigt, de främmande folken är borta ur hans land. Herre, du hör vad de betryckta begär, du lyssnar och stärker deras mod. Du skaffar rätt åt de kuvade och faderlösa, så att ingen längre flyr landet i skräck.

Betraktelse

”Herre, grip in!” Denna förhoppningsfulla uppmaning till Gud finns samtidigt med bönen ”Glöm inte den förtryckte!”, eftersom bedjaren med många andra tycker att Gud faktiskt gör det. Människor vill ha blixtnabb rättskipning och det godas seger, men ”Guds kvarnar mal långsamt”, som det heter – besviket eller hoppfullt.

Den skavande skillnaden mellan det enorma behovet av Guds ingripande och att (ibland) inget tycks ske i den vägen kan göra det svårt för människor att tro på Gud. ”Om Han är allsmäktig och god, hur kan det då se ut som det gör på jorden /i det här flyktinglägret / i mitt förlustdrabbade familjeliv / i min plågade kropp och själ? *Vill* han inte hjälpa mig/oss eller *kan* han inte?”

Det finns inga enkla svar på de frågorna, men det är värt att notera att det ofta är de som står bredvid lidandet som tycker att det är outhärdligt och att tron därför är omöjlig (ett slags ”ateism för andras räkning”), medan de som är mitt i lidandet och dagligen erfar det i sin egen kropp och själ faktiskt litar mer på Gud, trots allt. Har man bott några år i ett av jordens fattigaste länder men nu i ett av dess rikaste, har man lärt sig att de fattiga ofta är föredömen i Gudsförtröstan och tro för oss som har fått så oerhört mycket mer av livets goda och materiell trygghet. Deras tro är paradoxal, ja, trotsig, men frammejslad ur egna, ofta svåra erfarenheter.

Grunden för att alls be Gud om hjälp är tron (och vetandet) att han ÄR en sådan Gud som hjälper just dem som behöver det: de svaga, värnlösa, faderlösa, oskyldiga. Hans skapelse är i grunden god och ger åt alla, den lär oss att Skaparen är sådan, ja, att han är vår Far som älskar oss. Det främsta ”beviset” är att han själv, Guds Son, kom ner till oss och med insatsen av sitt eget liv övervann det Onda, och ger oss Livets möjlighet. Att be är vägen att lära sig sanningen i Jesu seger, och den står öppen för oss alla. ”Jag vet du kan ta hand om allt och ge det ny gestalt” (Sv.Ps. 571:4).

Förbön

Gode Gud, käre himmelske Fader, tack att du är den du är. Tack för din närvaro och verksamhet i världen. Tack att du kan använda mina erfarenheter till att leda mig närmare dig. Hjälp mig att vara öppen för hur du leder, i och genom allt.

Också denna kväll ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld. Kalla på hela din mänsklighet, dra oss alla in i en djupare gemenskap med dig, redan i denna världen och i denna tiden. Trösta de ledsna och oroliga, skänk dem som nu ska sova kvällens frid, hela de sjuka, och visa för dem som i natt ska vara vakna att du bär, också i nattens timmar. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må han som är fridens Gud helga er helt igenom, och må er ande, själ och kropp bevaras hela och oskadda, så att de är utan fläck när vår herre Jesus Kristus kommer. Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla. (1 Thess 5:23, 28)

Bengt Holmberg.

Fredagens morgon.

Psalm 477 - ”Vårt fäste i all nöd är Gud”

Bön

Tack Herre för denna nya dag. Än har jag inte ljugit, handlat själviskt eller brustit i min kärlek till dig eller mina medmänniskor, men snart skall jag möta denna dags prövningar och då vet du Gud att jag behöver mycket hjälp. Så led mig Gud med dina fasta och milda hand. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 11

För körledaren. Av David. Hos Herren tar jag min tillflykt. Hur kan ni säga

till mig: ”Fly som en fågel till bergen!” Se, de gudlösa spänner bågen, de har lagt sin pil mot strängen för att skjuta de rättrådiga i dunklet. När grundvalarna raseras, vad kan den rättfärdige göra?

Herren är i sitt heliga tempel, Herrens tron är i himlen. Hans ögon ser, hans blickar prövar människan. Herren utväljer de rättfärdiga men förkastar gudlösa och våldsmän. Han låter eldkol och svavel regna över de onda, en glödhet vind är vad de bjuds. Ty Herren är rättfärdig, rättfärdiga gärningar älskar han. De rättrådiga skall se hans ansikte.

Betraktelse

Vår vandring genom psaltaren fortsätter, och denna fredag stannar vi upp inför den elfte psalmen. Som du själv ser ovan så har psalmen delats in i två stycken – vi sparar det andra stycket till andakten ikväll, och griper oss denna morgon an det första.

I det första stycket verkar den första meningen fungera som någon slags programförklaring för det som David ska komma att påstå eller konstatera: *Hos Herren tar jag min tillflykt*. För därefter tecknas en bild av hur människor på olika sätt konspirerar och hotar psalmisten, alltså kung David: bågen spänns, pilen läggs mot strängen. De *gudlösa* ligger på lur *för att skjuta de rättrådiga i dunklet*. Konsekvenserna blir allvarliga och frågan infinner sig: *När grundvalarna raseras, vad kan den rättfärdige göra?*

Den andra halvan av psalmen, som vi ska titta närmare på i andakten i kväll, blir som ett svar på denna fråga. Men samtidigt är psalmens inledande mening också ett slags svar: *Hos Herren tar jag min tillflykt*. Det ligger en gudomligt god ordning i att David först berättar var han tar sin tillflykt, för att först sedan beskriva sådant som gör att den där tillflyktsorten blir något extra kärt och värdefullt. Det är inte så att David drivs till att finna en tillflyktsort först när han behöver den, och då, turligt nog, råkar hitta Herren. Nej, det är precis tvärtom: David vet vad, eller rättare sagt *vem* som är hans tillflyktsort, redan innan livet blir sådant att den där tillflyktsorten blir extra behövlig och kär.

Det är gott för dig och mig att göra på samma sätt – att ta vår utgångspunkt i att Herren är vår tillflykt, vad som än händer, och hur den här dagen än ser ut. Oavsett om den här dagen blir en dag full av medgång eller en dag full av motgång, så är Herren vår tillflykt, redan innan vi vet hur dagen blir.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här nya dagen. Tack för att du är med, varje dag, så att jag aldrig behöver vara ensam. Hjälp mig att tänka på dig, räkna med dig och leva med dig som min tillflykt, varje ny dag. Låt mig få ha dig som utgångspunkt, den här dagen och alla dagar.

Vi ber också den här dagen om din närvaro i och ditt förbarmande över den här världen. Kom särskilt, käre Herre, till alla som i sina liv och sina arbeten tjänar andra. Kom med glädje och kraft till alla som på något sätt ger av sig själva till andra människor. Välsigna alla goda tankar, gärningar och ord, också hos oss, också idag. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må vår herre Jesus Kristus själv och Gud, vår fader, som älskar oss och i sin nåd har gett oss evig tröst och säkert hopp, uppmuntra och styrka er till allt gott i gärning och ord. (2 Thess 2:16-17)

Fredagens kväll.

Psalm 238 - ”Jag lyfter mina händer”

Bön

Ingen stund är såsom denna, kvällens sista, tysta timma. Inga sorger längre bränna, inga stämmor mera stimma. / Tag då nu i dina händer denna dagen som förflutit. Visst jag vet: i gott du vänder vad jag hållit eller brutit. / Ont jag tänker, ont jag handlar, men du läker allt och renar. Mina dagar du förvandlar så från grus till ädla stenar. / Du får lyfta, du får bära, jag kan bara allting lämna. Tag mig, led mig, var mig nära! Ske mig vad du sen må ämna! (K. Boye)

Bibelläsning – Psaltaren 11

För körledaren. Av David. Hos Herren tar jag min tillflykt. Hur kan ni säga till mig: ”Fly som en fågel till bergen!” Se, de gudlösa spänner bågen, de har lagt sin pil mot strängen för att skjuta de rättrådiga i dunklet. När grundvalarna raseras, vad kan den rättfärdige göra?

Herren är i sitt heliga tempel, Herrens tron är i himlen. Hans ögon ser, hans blickar prövar människan. Herren utväljer de rättfärdiga men förkastar gudlösa och våldsmän. Han låter eldkol och svavel regna över de onda, en glödhet vind är vad de bjuds. Ty Herren är rättfärdig, rättfärdiga gärningar älskar han. De rättrådiga skall se hans ansikte.

Betraktelse

Precis som i morse stannar vi nu ikväll upp vid Psaltarens elfte psalm. I andakten i morse, då vi fördjupade oss i psalmens första del (det vill säga det första stycket) konstaterade vi att den första meningen däri, *Hos Herren tar jag min tillflykt*, är som en slags programförklaring, en utgångspunkt för livet som det är gott om också du och jag försöker omfamna: Att Herren är också vår tillflykt, hur allting annat än är eller utvecklar sig. När David sedan beskriver sina fienders aktiviteter och initiativ, står utgångspunkten fast: *Hos Herren har jag min tillflykt*. Det är något gott om också du och jag kan ha de orden som utgångspunkt, hur vår tillvaro än ser ut i övrigt.

När vi nu ikväll istället ska titta närmre på psalmens andra del (det vill säga det andra stycket) så möts vi av fler påminnelser om Guds trofasthet i varje tid, en fylligare beskrivning av det faktum att Gud är en pålitlig tillflyktsord vid varje omständighet, och mer än så. Gud står fast, hans domäner rubbas inte även om vår tillvaro tycks aldrig så kaos-artad, och Gud begränsar det spelrum som ondskan tillåts få.

Hur det än ser ut i övrigt är Gud den som har makten: *Herren är i sitt heliga tempel, Herrens tron är i himlen*. Han är det som tronar och regerar, men samtidigt är han nära, *inte långt borta från någon enda av oss* (Apg 17:27). Gud ser och vet om allt som sker, och griper också in, även om vi människor ibland tycker att Guds kvarnar mal långsamt. För samtidigt som Bibeln talar tydligt om hur Gud bekämpar inte bara *det onda*, utan också *de onda*, så vill han samtidigt vända människor och deras hjärtan till sig och sin sak.

Paulus talar i sitt första brev till Timotheos om *Gud, vår frälsare, som vill att alla människor skall räddas och komma till insikt om sanningen.*

Gud vill inte bara vara vår tillflyktsort i varje tid, han bekämpar också den ondska som driver oss till den tillflyktsort som är han själv. Och när det kommer till de människor som genom sina handlingar driver oss till honom, så vill han vinna också dem för sig och sitt rike. Det är därför Jesus säger *älska era fiender och be för dem som förföljer er* (Matt 5:44). Fadern vill vinna alla människor och dra dem till sig - han vill göra våra fiender till våra bröder och systrar i Kristus.

Varken du eller jag eller någon annan människa är oförmögen till ondska – Guds blick prövar alla människor, också dig och mig, det påpekar psalmen vi läser denna fredag. Men att som utgångspunkt varje dag ha orden *Hos Herren tar jag min tillflykt*, och att följa Jesu befallning att be för dem som driver mig till denna tillflykt, är en god grundregel varje dag. Också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Far, för den dag som nu går mot sitt slut. Du, käre Herre, vet lika bra som jag hur den har varit, vad den har innehållit, och vad det har gjort med mig. Hjälp mig att varje dag och varje stund, vid varje tillfälle och i varje situation ta min tillflykt till dig. Och hjälp mig att be för de människor och de sammanhang som driver mig till dig.

Inför den natt som kommer ber vi dig: Kom med ditt ljus och upplys allt mänskligt mörker. Kom till de sjuka, till de ledsna, till de ensamma och till de oroliga. Lys upp den här världen med ditt ljus, och hjälp alla dem som tror på dig att låta sitt ljus lysa omkring sig, så att fler förstår, att det sanna ljuset för alla människor kommer från dig. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet. *Amen.*

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre. (2 Tim 1:2)

Lördagens morgon.

Psalm 284 - "Ord av evighet"

Bön

Käre Herre, du som vill tala till oss och vet att det är gott för att få höra vad du har att säga, jag ber dig: kom nu med den stillhet som är av dig, så att jag kan ta emot det du nu vill ge. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 12

För körledaren. En psalm av David.

Hjälp, Herre, de fromma är borta, det finns inga trofasta människor kvar. Alla ljuger för varandra, talar med hala tungor och falska hjärtan. Må Herren tysta alla hala tungor, den mun som talar stora ord, alla som säger: »Vår tunga gör oss starka, vi har ordet i vår makt, vem är herre över oss?» De svaga förtrycks och de fattiga klagar, därför vill jag nu gripa in, säger Herren, jag vill ge hjälp åt den som föraktas.

Herrens ord är rena ord, silver renat i degeln, guld sju gånger luttrat. Herre, bevara oss, skydda oss alltid för detta släkte! De gudlösa finns överallt omkring oss, stor är människors uselhet.

Betraktelse

Tänk så lite som förändras på 3000 år! I det enskilda umgänget människor emellan och i de stora sammanhangen, politiken, näringslivet, kulturen

"Det finns inga trofasta människor kvar." Det är många som har fått erfara detta - kanske du? Falskheten tar för sig och om man upprepar en lögn tillräckligt många gånger, så tror folk snart att det är sant. Så är det såväl i det offentliga livet som i mindre sammanhang. Också många gånger i de kyrkliga sammanhangen. För ingen ska tro att kyrkolivet befinner sig under någon skyddande, yttre "ostkupa". Skyddet mot lögn och falskhet har inte sitt fäste i någon yttre "brandvägg". Skyddet finns inom oss och det är Guds helige Ande som kan skydda en människa inifrån hennes hjärta så att

hon själv inte talar lögn och falskhet och så att hon kan känna av, när hon möter lögn och falskhet, sådant som inte har Jesus-doft. ”Lögnen är lögn, även om alla tror på den och Sanningen är sanning, även om ingen tror på den”, har någon sagt. Det är viktigt att komma ihåg.

Det är målande uttryck David använder: ”hala tungor”! Man kan riktigt föreställa sig hur det skulle vara, om någon skulle våga sätta sina fötter på den hala tungans ord och våga lita på dem för sin vandring genom livet. Det skulle bli som Bambi på isen! Herren ogillar när man gör sig stor med sina ord, när man slirar på vad man säger. Säger ett och menar ett annat. Orden blir uppblåsta. Tungan är den svåraste kroppsdelens att tygla, säger Jakob i sitt brev. Har du märkt det någon gång?

Hur har du det med din tunga? Hur har du det med din ”munhygien” i överförd bemärkelse? Kan du tala rent? Eller blir det lätt slirigt och halt och uppblåst? Pepsodent och Colgate hjälper oss till ren och fräsch andedräkt. Vår Ande-dräkt, det som utgår från vår mun, vårt tal - det ska dofta Jesus! Så: lika noga som du borstar tänderna på morgonen, minst lika noga ska du vara att förse dig med Guds ord. Då får du hjälp att hålla din mun och ditt tal rent och fräscht, uppfriskande och livgivande. Kanske du möter någon under denna lördag, som behöver en hälsning från Jesus, från Guds ord? Kanske är du redskapet? Var redo, alltid redo! God fortsättning på dagen!

Förbön

Herre Jesus, hjälp mig idag att vara sann och ren i det jag säger - och gör. Hjälp mig att vara en som är trofast, mot dig och mot dem jag har att göra med. Gör så att ingen halkar på mina ord. Hjälp mig att ge ditt ord och din trofasthet till dem jag har omkring mig.

Inför den här dagen ber vi dig också om ditt ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre tack att du ser, att du vet om allt som rör sig omkring oss och inom oss. Herre, tack också att du hela tiden drar oss närmre dig. Hjälp oss att inte hålla emot. Led oss idag till människor och sammanhang där du vill låta ditt ord sås ut. Led oss och hela din mänsklighet idag på vägen som leder allt närmre dig. I Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd och frid åt er i rikaste mått. (1 Pet 1:2b)

Göran Simonsson.

Lördagens kväll.

Psalm 374 - ”Se Herrens ord är rent och klart”

Bön

Käre Herre, kom med din tröst och ditt ljus, vänd oss mot dig, vår blick, vårt hjärta, våra sinnen. Skänk den stillhet som gör att vi ser att du var här redan innan vi ropade till dig. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Psaltaren 12

För körledaren. En psalm av David.

Hjälp, Herre, de fromma är borta, det finns inga trofasta människor kvar. Alla ljuger för varandra, talar med hala tungor och falska hjärtan. Må Herren tysta alla hala tungor, den mun som talar stora ord, alla som säger: »Vår tunga gör oss starka, vi har ordet i vår makt, vem är herre över oss?» De svaga förtrycks och de fattiga klagar, därför vill jag nu gripa in, säger Herren, jag vill ge hjälp åt den som föraktas.

Herrens ord är rena ord, silver renat i degeln, guld sju gånger luttrat. Herre, bevara oss, skydda oss alltid för detta släkte! De gudlösa finns överallt omkring oss, stor är människors uselhet.

Betraktelse

God kväll! Lördag kväll. Kanske har du kunnat höra någon kyrkklocka i ditt grannskap ringa in helgen vid 18-tiden. En vecka ligger bakom och en söndag ligger framför. Det händer något nytt när helgen går in.

”Jag vill gripa in, säger Herren, jag vill ge hjälp” står det i psalmen. Han är vår hjälpare och så kallas också hans helige Ande, Hjälparen. Det är han som är verksam när du läser Bibeln, som är Guds ord och tilltal till dig. Därigenom kommer hjälpen till dig. Både hjälp när du råkat ut för falskhet och hala tungor: ”Jag vill ge hjälp åt den som föraktas”, säger Herren. Bakom Stora Ord står ju ofta förakt för dem man vill ha makt över. Man säger: ”Vi har ordet i vår makt, vem är herre över oss?”

Jo, det finns en Herre, han som är HERREN. Paulus skriver till församlingen i Filippi att ”Jesus Kristus är Herren”. Och Herren Jesus själv säger till sina lärjungar: ni är mina vänner, ni är mina bröder och systrar. Det är honom vi hör ihop med och vissheten om det gör att vi kan stöta ifrån oss förakt, falskhet, halhet, all uselhet. Det kan ske på ett enkelt sätt, som när man ska hålla corona-virus borta i från sig: tvätta händerna i tvål och vatten! Då får viruset inte så lätt att komma åt dig. Så ska du låta Bibelordet skölja över dig och genom dig. Det ger dig hjälp att inte ”ta åt dig” falskheten och uselheten som du kan möta. Den liksom rinner av.

Men den hjälper dig också inifrån att kunna ge ut trofasthet och äkthet. När du läser och tar till dig Guds ord får du ett nytt ordförråd. Hans ord kan präglade hur du talar. ”Herrens ord är rena ord, silver renat i degeln, guld sju gånger luttrat.” När hans ord får bli dina ord i din bön och i ditt samtal med andra människor, då måste falskheten och uselheten fly, för hans ord är ädelt, som guld och silver. Så skyddar och bevarar Herren oss inifrån, så att vi inte suggs upp av tidsandan utan kan stå rakryggade i ord och handling, alltid med vår blick fäst på Jesus.

Förbön

Tack för ditt stora, starka, stadiga Ord, som vi kan bygga vårt liv och vår tro på. Tack för att ditt Ord är det enda som rår på ondskan och döden. Hjälp dem som i morgon ska vara ditt ords tjänare i gudstjänsten och ge ditt ord till din församling.

Vi ber denna kväll åter om ditt förbarmande över din värld och allt som du skapat. Grip in i vår värld, hjälp oss att vårda och förvalta din skapelse och tjäna dig i allt. Vi ber särskilt om ditt förbarmande över de sjuka och de döende, kom till dem, var dem nära. Hjälp oss att leva för dig så länge vi lever, idag, imorgon och alla dagar. I Jesu namn, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Barmhärtighet, frid och kärlek åt er i allt rikare mått. (Jud, v. 2)

Göran Simonson.

Söndagens morgon.

Psalm 161 - ”Helige Ande, låt nu ske”

Bön

Herre, gör mig stilla, stilla inför dig. Samla mina tankar, du som känner mig. Herre, all min oro, lämnar jag åt dig. Låt din Ande fylla, tomheten i mig. *Amen*.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 17:18-23

Jesus sade: ”Liksom du har sänt mig till världen, har jag sänt dem till världen, och för deras skull helgar jag mig till ett offer, för att också de skall helgas genom sanningen. Men inte bara för dem ber jag utan också för alla som genom deras ord tror på mig. Jag ber att de alla skall bli ett och att liksom du, fader, är i mig och jag i dig, också de skall vara i oss. Då skall världen tro på att du har sänt mig. Den härlighet som du har gett mig har jag gett dem för att de skall bli ett och för att liksom vi är ett, jag i dem och du i mig, de skall fullkomnas och bli ett. Då skall världen förstå att du har sänt mig och älskat dem så som du har älskat mig.”

Betraktelse

Så är det åter igen söndag, och vi ska i vanlig ordning stanna upp inför några av de texter och det tema som hör särskilt till den här söndagen. I det *kyrkoår* som bland annat Svenska kyrkan följer kallas den här dagen *Fjortonde söndager efter trefaldighet*, och temat/överskriften är *enheten i Kristus*. Den här dagen handlar alltså om *enhet*, den enhet som Jesus vill ska finnas mellan alla de människor som vill vara hans och försöker följa

honom. Av texten som vi läser denna morgon, en liten passage ifrån Jesu översteprästeliga förbön (Joh kap 17), som i sin tur utgör slutet på Jesu långa avskedstal (Joh kap 13-17), förstår vi att detta med enhet inte bara är något som Jesus önskar ska finnas bland sina efterföljare, sin kyrka. Nej, vår enhet är något så viktigt för Jesus att det är ett böneämne för honom, Jesus säger ju: *Jag ber att de alla skall bli ett och att liksom du, fader, är i mig och jag i dig, också de skall vara i oss.*

Av dessa ord kan vi sluta oss till två saker när det kommer till detta med enhet: att förebilden för enheten mellan kristna är den enhet som finns mellan Fadern och Sonen, och att enheten som Jesus ber för har honom och Fadern som centrum, för han säger ju: *Jag ber att... ..de skall vara i oss.* Enheten verkar dessutom vara det slutmål som Jesus vill föra oss till, eftersom han talar om att vi *skall fullkomnas och bli ett.* Enhet mellan kristna är alltså inget specialintresse för vissa, utan en angelägenhet för hela kyrkan. Vi får i bibelläsningen också förklaringen till *varför* detta är så viktigt: När de kristna blir ett – *Då skall världen tro på att du har sänt mig* och *Då skall världen förstå att du har sänt mig och älskat dem så som du har älskat mig.* Kristi kyrka i dess många former ska alltså inte bli ett för sin egen skull, utan för världens skull. De kristnas enhet, säger Jesus, är en hjälp och en förutsättning för att människor ska kunna tro och förstå vem han är. Det om någon påminner oss om hur viktigt detta är att verka för, idag och alla dagar.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här dagen och för varje ny dag. Tack för att du av kärlek till världen vill göra alla kristna, hela din kyrka till ett. Dra oss alla närmre dig, fullkomna oss till en enhet i dig, så att världen kan tro på dig och förstå vem du är.

Idag ber vi också särskilt med alla dem som inte har någon gudstjänst att gå till. Herre, möt oss där vi är, tala till oss också idag, låt oss få känna gemenskap med dig, du som i dig själv är gemenskap. Hjälps oss att i denna tid på ett fördjupat sätt söka dig i bönen, för vår skull, för världens skull, och för ditt rikes skull. Herre, välsigna och bevara oss i ditt namn och i din närhet, också i denna tid. Genom Jesus Kristus, vår Herre, *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Herren välsignar dig och beskyddar dig. Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd. Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred. (4 Mos 6:24-26).

Söndagens kväll.

Psalm 61 - ”Lågorna är många, ljuset är ett”

Bön

Käre far, du som kallar oss att leva som dina barn i frihet hos dig, befria mig från allt det som ligger mellan dig och mig, så att märker att du är här, och kan höra det som du nu vill säga. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning – 1 Korinthierbrevet 1:10-13

I vår herre Jesu Kristi namn uppmanar jag er, bröder, att vara överens och inte dela upp er i olika läger, utan återigen stå eniga i tankar och åsikter. Av Chloes folk har jag nämligen fått höra, mina bröder, att det förekommer motsättningar bland er. Vad jag menar är att ni alla säger: ”Jag hör till Paulus”, eller ”Jag hör till Apollos”, eller ”Jag hör till Kefas”, eller ”Jag hör till Kristus”. Har Kristus blivit delad? Var det kanske Paulus som korsfästes för er, eller var det i Paulus namn ni döptes?

Betraktelse

Också denna kväll stannar vi i vår andakt upp inför det tema och en av de texter som hör särskilt till den här söndagen, som i bland annat Svenska kyrkan kallas *Fjortonde söndagen i trefaldighet* och som har temat/överskriften *Enheten i Kristus*.

I andakten i morse läste vi ett utdrag (Joh 17:18-23) ur Jesu *översteprästerliga förbön*, där Jesus ber att alla de människor som tagit emot budskapet

om honom ska bli ett i honom och Fadern, såsom han själv och Fadern är ett. Det finns också en tydligt uttalad anledning till varför Jesus ber som han gör: så att världen kan förstå vem han är och tro på honom. När den kristna kyrkan uppträder som en enhet leder det till att fler människor kommer till tro på och förstå vem Jesus är - enheten mellan kristna är alltså inte mindre viktig än så.

I andakten nu ikväll läser vi en helt annan typ av text än i morse, en text som hjälper oss att förstå att detta med enhet och enighet mellan kristna inte är så särskilt lätt. Det är tvärtom något svårt, och det verkar det ha varit alltsedan kyrkans allra första tid. Paulus skrev sina brev till församlingen i Korint i mitten av 50-talet efter Kristus – den kristna kyrkan har alltså bara funnits i drygt 20 år (vilket intressant nog är omkring en procent av den tid, nästan 2000 år, som den kristna kyrkan nu hittills har funnits).

Av det som Paulus skriver förstår vi att det har uppstått splittring i församlingen i Korinth. Olika fraktioner verkar ha bildats, som säger sig höra till olika personer: Paulus själv, Apollos, Kefas (det vill säga Petrus) och Kristus. Paulus ställer en retorisk fråga som också lyckas peka på det som kan lösa korinthiernas problem. Paulus skriver: *Har Kristus blivit delad? Vad det kanske Paulus som korsfästes för er, eller var det i Paulus namn ni döptes?* Paulus gör det enda rätta – han pekar på Kristus, och det faktum att han är en. Kristus har inte blivit delad, därför är det också de kristnas uppgift att i tro och liv sträva efter att vara ett – i honom som är vår herre och med varandra.

Utmaningen för de kristna i världen, i Sverige, eller i den kommun där du eller jag bor att vara ett i Jesus och med varandra är inte mindre än vad den var för de kristna i Korinth. Men så gott då att veta att Jesus har bett och fortfarande ber för vår enhet i honom och med varandra. Låt oss göra vad vi kan för att vara hans bönesvar i denna tid och på den plats där vi finns.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för den här dagen med dig, och för livet med dig. Tack att du vill enhet i dig för alla som tror på, lever med och räknar med dig. Vägled mig genom din helige Ande till att leva så, att jag blir ett svar på din bön för din kyrkas enhet.

Också denna kväll och natt ber vi om ditt förbarmande och ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre, grip in där sjukdom, död, smärta, ångest och allt annat som inte är av dig råder och brer ut sig. Besök din mänsklighet och dina barn på ett nytt och fördjupat sett i denna tid, du som har det och är den som vi behöver. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft. (Rom 15:13)

Med önskan och förhoppning om Guds frid och
välsignelse över dig i ditt andaktsliv.

Fredrik Borglin, 2020. Allt material får kopieras och användas helt fritt.
Bibelutdragen hämtade ur Bibel 2000, <http://www.bibeln.se>